

Valintaesitys maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristön käsittelyyn

Hankkeen julkinen nimi	Vientikunto - Osaamisella maailmalle
Hakemusnumero	206272
Valintakokouksen päivämäärä	Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö Uusimaa 2.9.2024
Hakijan virallinen nimi	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus
Osatoteuttajat	
Toimintalinja	4 Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi
Erityistavoite	4.2. Uutta osaamista työelämään, työelämän kehittäminen
Alkamispäivämäärä	01.08.2024
Päätymispäivämäärä	30.09.2026

Hakijan esittämä kuvaus hankkeen sisällöstä

Vientikunto -osaamisen kehittämispalvelun ja siihen sisältyvien Vientikunto -valmennuksien tavoitteena on auttaa uusmaalaisten pk-yrityksien yrittäjiä ja johtoa sekä tiimejä kansainväliseen kasvuun tarvittavan vientiosaamisen kehittämisessä. Tietotaidon avulla osaajat pystyvät avaamaan ensimmäisen vientimarkkinan tai kasvattamaan viennin osuutta yritysten liiketoiminnassa. Vientiosaamisen kehittäminen korkealle tasolle mahdollistaa yritysten siirtymät nykyistä suurempiin, enemmän henkilöstöä työllistäviin yrityskokoluokkiin.

Hankkeen pitkän aikavälin tavoitteena on kehittää parhaat vientikunnon nostamisen ja ylläpitämisen käytännöt sekä skaalata Vientikunto -osaamisen kehittämispalvelu valtakunnallisesti toimivaksi malliksi osaksi Team Finland -palvelupolun tarjoamaa. Keskeiset verkostot, joiden osana Vienti -osaamisen kehittämispalvelu toimii ovat: Team Finland -verkosto; ydintoimijat ja kumppanuusverkosto, Itämeren alueen strategista yhteistyötä tekevät vientimarkkinat (Ruotsi, Viro, Tanska, Viro, Latvia, Liettua, Saksa, Puola), Uudenmaan alueen klusterit ja osaamiskeskittymät, joiden fokus on älykkäissä, kestävässä ja osallistavissa ympäristöön vaikuttavissa ratkaisuissa.

Vientikunto -osaamisen kehittämispalvelun yrittäjä- ja yrityskohderyhmät otetaan haltuun analysoimalla aluksi asiakkaiden tilanne ja potentiaalinen vientikyvykyys. Seuraavaksi tunnistetaan sellaiset avainhenkilöiden osaamiskapeikat, jotka osaltaan estävät tai hidastavat viennin aloitusta. Syventävän Vientikunto -valmennuksen vaiheessa osallistujille tarjotaan kohdennettu ja räätälöity oppimispolku tarvittavan osaamistason saavuttamiseksi. Uuden osaamisen avulla vienti voidaan aloittaa tai sen volyyymiä voidaan osaamistason kehittämisellä merkittävästi nostaa. Lopuksi reflektoidaan toteutunutta vientihanketta ja markkina-aloitteita sekä opitaan kokemuksista, hyödyntäen uusi tietotaito liiketoiminnan jatkokehittämisessä. Tavoitteena on, että Vientikunto-valmennuksen tuloksena ja konkreettisena osoituksena osaamiskapasiteetin noususta osallistujan yritys on aloittanut viennin valmennuksen aikana tai laajentanut vientiään.

Palvelu kohdennetaan sellaisten uusmaalaisten pk-yritysten johdolle ja avainhenkilöille, jotka näkevät viennin merkittävänä mahdollisuutena kasvattaa oman yrityksensä liikevaihtoa ja löytää uusia, entistä kannattavampia asiakkuuksia vientimarkkinoilta. Lisäedellytyksenä syventävään Vientikunto -valmennuksen pääsyyllä on myönteinen yritysarvio osallistujan yrityksen vientivalmiuksista. Osallistujan yrityksellä tulee olla realistinen suunnitelma viennin käynnistämiseksi noin vuoden sisällä valmennuksen aloituksesta. Osallistujien edustamien yritysten vientipotentiali voi perustua hyviin olemassa oleviin tuotteisiin tai palveluihin, joille on kysyntää ja, jotka ovat kannattavasti myytävissä vientimarkkinoilla. Potentiali voi myös perustua sellaiseen uuteen tuote- tai palveluinnovaatioon, joka on juuri tulossa markkinoille. Myös yritykset, joilla vientiä jo on, mutta sen osuus liikevaihdosta on vähäinen, voivat yritysarviossa täyttää mukaan pääsyn vaatimukset. Sukupuolten välinen tasa-arvo huomioidaan valintaprosessissa ja hankkeen viestinnässä mahdollisimman tasaisen sukupuolijakauman saavuttamiseksi.

Valtaosa Suomen vientiyrityksistä sijaitsee Uudellamaalla. Samoin valtaosa vientipotentialia omaavista yrityksistä, jotka eivät ole vielä aloittaneet vientiä tai sen määrä on vähäistä, osalla vain kokeilu- tai alkuvaiheita. Team Finland -yhteistyökummit, ELY-keskukset, Business Finland, Finnvera, TE-toimisto ja Ulkoministeriö, ovat tunnustaneet selkeästi palveluihinsa hakeutuvan asiakasjoukon, joka on kiinnostunut viennin aloituksesta, mutta osaaminen, kyvykkyys ja tietotaidolliset valmiudet eivät yllä riittävälle tasolle. Tämä potentiaalinen asiakasjoukko ei pääse etenemään Team Finland -palvelupolulla tai eteneminen on vaihalloista, koska sopivia palveluita ei ole saatavana osana julkista yrityspalvelujärjestelmää. Vientikunto -osaamisen kehittämispalvelun kannalta tämä kohdejoukko on keskeinen lähde hyvälle asiakkuuksille. Vientikunto täydentää julkisessa palvelutarjoamassa tunnustettua selkeää puutetta, johon julkisella yritysneuvonnalla ei ole resursseja ja keinoja osana arkityötä vastata. Team Finland -toimijat ovat osoittaneet suurta kiinnostusta Vientikunto -osaamisen kehittämispalvelua kohtaan. Palvelu on Työ- ja elinkeinoministeriön uuden kasvuyrittäjyysohjelman mukainen toimenpide, joka generoi sekä pienten yritysten kasvua keskiuuriksi että keskiuurten yritysten mittavampia työllisyysvaikutuksia.

Hankkeen konkreettisena tavoitteena on kartoitetaan ja kehitetään uusmaalaisten pk-yritysten johdon ja avainhenkilöiden vientikuntoa seuraavasti. 350 vientiorientoituneen uusmaalaisen pk-yrityksen johdon ja avainhenkilöiden vientivalmiudet kartoitetaan ja tehdään yritysarvio vientivalmiuksista. Osallistujat saavat palautetta vientiosaamisen ja -toimien kehittämiseksi. Syväluotaava Vientikunto -osaamisselvitys tehdään 180 lupaavimman yrityksen avainhenkilöille. Osallistujat saavat yksityiskohtaista palautetta omista kehityskohteistaan. Osaamisselvityksen perusteella 90 yrityksen johto ja avainhenkilöt valitaan Vientikunto -valmennukseen. Vientikunto -valmennuksessa kehitetään osaamisselvityksessä tunnustettuja tiedollisia ja taidollisia kehityskohteita siten, että vientiin vaikuttavat osaamiskapeikat eivät enää ole yrityksen menestymisen esteenä. 50 yrityksen johto ja viennin avainhenkilöt saavat Vientiosaaja -todistuksen suoritetuun valmennukseen ja käynnistettyyn viennin.

Vientikunto -osaamisen kehittämishanke toimii ensimmäisenä kehitysaskelena uudelle toimintakonseptille. Se mahdollistaa yrittäjien vientiosaamisen kehittämisen osana julkista yrityspalveluverkostoa. Vaikutukset ulottuvat laajasti julkisen vientivetoisen yrityspalvelujärjestelmän tehokkuuteen, kun yritysten vientiosaaminen on valmiimpaa hyötymään korkeatasoisista vienninedistämispalveluista, kuten Ulkoministeriön ja Business Finlandin ulkomaanverkostoista. Ulkomaanverkostojen on todettu olevan alihyödynnetty resurssi ministeriöiden selvityksistä. Tämä johtuu siitä, että pk-sektori on Suomessa kooltaan suuri, mutta pk-yritysten maturiteettitaso ei vielä riitä ulkomaanverkostojen täyteen hyödyntämiseen. Tavoitteena on, että hankkeesta saatujen kokemusten perusteella palvelumallia kehitetään seuraavassa vaiheessa kaikki Suomen ELY-keskusalueet kattavaksi. Sen jälkeen palvelu voidaan vakiinnuttaa Työ- ja elinkeinoministeriön johdolla osaksi valtakunnallista julkista yrityspalvelutarjoamaa. Työ- ja elinkeinoministeriö, Team Finland -toimijat sekä useat ELY-keskukset ovat tietoisia hankkeen valmistelusta ja osoittaneet kiinnostusta kehitettävää Vientikunto -osaamisen kehittämispalvelua sekä -valmennuksia kohtaan.

Lisätietoja hakemuksesta

Hanketta on valmisteltu tiiviissä yhteistyössä Team Finland -yhteistyöryhmien kanssa. Valmistelussa on huomioitu soveltuvin osin Hämeen ELY-keskuksen kokemukset Yritysten kehittämispalveluista niin, että näiden palveluiden vahvuudet huomioidaan kuten myös tunnistetut kehittämiskohteet.

Kansainvälistymistä harkitsevien pienten yritysten on vaikeaa ostaa sopivaa palvelupakettia asiantuntijalta. Ongelmana on, että ennen kuin osaaminen ja kehittämistarpeet suhteessa tavoitteisiin on kartoitettu, yrittäjä ei itse asiassa voikaan tietää, mitä hänen tulisi tarkalleen ottaen ostaa. Tarjoamalla pitkää kokemukseen perustuvaa, osaamiskartoituksesta ja analyysistä liikkeelle lähtevää ja näiden pohjalle rakennettavaa, valmiiksi muotoiltua palvelupakettia, julkinen toimija voi merkittävästi auttaa yrittäjää eteenpäin.

Hanke toteutetaan Uudellamaalla.

Tukirahoituksen lisäksi hankkeessa on 293 600 € yksityistä rahoitusta, joka koostuu hankkeen toimenpiteisiin osallistuvien yritysten maksuosuuksista.

Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma

Hankkeen kustannusarvio yhteensä	1 545 551 €
Hankkeen rahoitussuunnitelma yhteensä	1 545 551 €
Hankkeelle esitetty tuen enimmäismäärä	1 251 951 €

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hanke on teknisesti rahoituskelpoinen ja ohjelma-asiakirjan erityistavoitteen 4.2. Uutta osaamista työelämään mukainen ja täyttää yleiset valintaperusteet. Hakemus on jätetty hakuun, jossa painopisteenä oli työelämän kehittäminen.

Hankkeen varsinaisena kohderyhmänä ovat vientiin orientoituneiden uusmaalaisten pk-yrityksien avainhenkilöt, yritysjohto ja yrittäjät sekä tiimit. Kohderyhmän yritykset ovat pääsääntöisesti toimineet yli yhden vuoden ja niiden taloudellinen asema, riittävän laadukas tuote tai palvelu sekä muut resurssit mahdollistavat viennin aloituksen. Ns. Born global -yritykset voivat olla myös alle vuoden ikäisiä edellyttäen, että muut edellä mainitut valmiudet vientiin ovat olemassa.

Hankkeen tavoitteena on uusmaalaisten pk-yrittäjien, yritysjohtajien ja avainhenkilöiden sekä tiimien vientiosaamisen ja -tietotaidon kehittäminen siten, että yrityksen vienti konkreettisesti käynnistyy tai vientivolyymi kasvaa. Yritysten vientiosaamisen ja -tietotaidon tason nostaminen käynnistää prosessin, joka edesauttaa yritysten transitiota nykyistä suurempaan yrityskokoluokkaan.

Hanke vastaa hyvin erityisesti tuottamalla lisäarvoa yritysten uudistumisen ja kilpailukykyyn edistämisen valintaperusteeseen. Lisäksi hanke vastaa hyvin osaamisen lisäämisen valintaperusteeseen. Hankehakemuksella on myös avattu sukupuolten välisen tasa-arvon huomioon ottamista ja sillä katsotaan olevan myös mahdollisuuksia edistää EU:n Itämeren alueen strategiaa. Hankehaun painottuminen työelämän kehittämiseen hämmensi monia hakijoita, mutta tämän hakemuksen osalta voidaan katsoa, että hankkeen fokus on nimenomaisesti työelämä ja siinä mukana olevat henkilöt.

Hakemus sai arvioinnissa 18,7/37 pistettä samassa haussa saapuneiden hankehakemusten keskinäisessä vertailussa, kun vähimmäispisteraja rahoitettavalle hankkeelle oli 18.5 pistettä.

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Hakemuksen arviointi on tehty Hämeen ELY-keskuksen arviointiryhmässä 16.5.2024 (yleiset arviointikriteerit) ja 14.6.2024 (erityiset arviointikriteerit).

Hakijan kanssa käydään tarkentavat neuvottelut hankkeen tavoitteista, toimenpiteistä ja kustannusarviosta.

Hanke esitetään rahoitettavaksi rahoittajan arvioinnissa esitetyin perusteluin.
Hankkeen rahoittamiseen käytetään Uudenmaan rahoituskehystä.

Rahoittaja puoltaa hakemuksen hyväksymistä

Kyllä